

[Wilhjelm]

re registerkundgørelsen og kriterierne for registrering.

Hr. Knud Lind talte om en hetz mod rigspolitichefen og politiet. Jeg tror nok, justitsministeren har opfattet, at vi placerer ansvaret hos den ansvarlige minister. Det, jeg har gjort, og som er faldet hr. Knud Lind for brystet, er, at jeg har konstateret, at rigspolitichefen nægtede at bringe kundgørelserne tilbage på biblioteket. Det er en kendsgerning, som hr. Knud Lind og rigspolitichefen ikke kan løbe fra. Det skete, efter at den tidligere justitsminister havde lovet folketingsfuld offentlighed, altså at de skulle stå der. Hvis jeg ville til at drive hetz – jeg vil ikke engang kalde det hetz – så var jeg gået videre med bemærkningerne, og så havde jeg fortalt, at det fremgår af den offentlige debat om denne sag, at den daværende justitsminister erklærede sig aldeles uvidende om, at rigspolitichefen gjorde de ting. Men jeg vil ikke klandre rigspolitichefen, for han fik rent faktisk opbakning i sit ministerium, da sagen kom på ministeriets plan.

Vi har stadig væk ikke fra nogen af de ordførere, der er uvillige over for forslaget, hørt et eneste ord, der kan begrunde, at f.eks. – for nu at holde os til det eksempel – registerkundgørelserne ikke burde være offentligt tilgængelige, heller ikke fra den socialdemokratiske ordfører, heller ikke fra justitsministeren.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Det er muligt, jeg ikke har set det bilag i retsudvalget, men det undrer mig meget, at rigspolitichefen skulle have nægtet at levere de kundgørelser tilbage til folketingsfuld offentlighed. Jeg forstod, det var sådan. Det undrer mig i øvrigt lidt, at hr. Wilhjelm ikke er klar over, at den øverste i sidste ende er justitsministeren, som kunne give ordre til, at disse kundgørelser skulle tilbage. Jeg har heller ikke set nogen skrivelse fra justitsministeriet. Det kan være, at hr. Wilhjelm har bilaget, hvor man skriver, at man ikke ønsker at sende dem tilbage. Jeg synes stadig væk, det kører på denne usmagelige hetz dels imod politiet, dels imod justitsministeriet, mens der er en anden ansvarlig, en politisk ansvarlig, som hr. Wilhjelm nu siger ikke kendte til noget. Hvor har hr. Wilhjelm de oplysninger fra?

(Kort bemærkning).

Wilhjelm (VS):

Den sidste oplysning har jeg, som jeg nævnte – hr. Knud Lind kunne have hørt efter – fra daværende justitsminister Ole Espersens indlæg i den offentlige debat, nærmere præciseret i Ekstra Bladet. Datoen kan vel fremskaffes, det var engang i vinter.

Til det første vil jeg godt sige, at vi understreger altid, at det er den politisk ansvarlige minister, der selvfølgelig har ansvaret, og det vil jeg gerne understrege endnu en gang.

Det er det rene pjat, når hr. Knud Lind siger, at det har vi ikke opfattet. Det kører vi netop tværtimod meget stærkt på. Men når hr. Knud Lind direkte spørger og undrer sig over, at rigspolitichefen skulle have nægtet at stille kundgørelserne tilbage, vil jeg svare: ja det er sket, først telefonisk på min henvendelse, derefter skriftligt på bibliotekets henvendelse. Derefter gik sagen til ministeren, der bifaldt denne afgørelse ved at henvise til rigspolitichefens begrundelser. Jeg går ud fra, at hr. Knud Lind kan se afvisningen, der kom skriftligt til biblioteket, og hr. Knud Lind kan i hvert fald få at se den afvisning, jeg fik, og hvor justitsministeren skriftligt bifaldt rigspolitichefens tidligere begrundelse for ikke at stille dem tilbage.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling

vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Arentoft):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af lovforslag nr. L 175:

Forslag til lov om ændring af lov om valg af danske repræsentanter til Europa-Parlamentet (De europæiske Fællesskabers Forsamling).

(Fremsat 4/3 83).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erenbjerg (S):

Folketinget har tidligere behandlet et forslag om ændring af opstillingsreglerne vedrørende valg til Europa-Parlamentet. Socialdemokratiet gav ved den lejlighed udtryk for, at vi var positive over for de foreslåede ændringer, og derfor er vi naturligvis også positive over for indenrigsministerens forslag om lighed for Loke såvel som for Thor.

Vi vil imidlertid gerne fra socialdemokratiets side rejse spørgsmålet om den af Ministerrådet fastsatte afstemningstermin. Vi har forstået, at Rådet har indstillet en termin gående fra den 17. til den 20. maj 1984, og det er en termin, som Rådet måske vil fastholde, efter at spørgsmålet har været til høring i Parlamentet. Den valgte termin er ud fra nogle danske interesser særdeles uheldig, da den torsdag, den 17. maj 1984, er dagen før store bededag, og man kan frygte, at mange vil rejse på forlænget weekend netop på dette tidspunkt.

Vi har forstået, at udenrigsministeren over for markedsudvalget har erkendt, at der er et problem med denne valgtermin, og vi vil gerne spørge indenrigsministeren, om ministeren vil forsøge at få udvidet denne afstemningstermin, således at tirsdag den 15. maj også bliver en mulig afstemningsdag, da tirsdage jo traditionelt er valgdage her i landet. Subsidiært kunne perioden eventuelt som en samlet periode forrykkes en uge frem.

Vi vil bidrage til en positiv og hurtig udvalgsbehandling af forslaget.

Karen Thurøe Hansen (KF):

Indenrigsministerens forslag er så absolut en administrativ lettelse, idet både de i folkettinget og de i Europa-Parlamentet repræsenterede partier kan indgive kandidatlistener uden at skulle indsamle vælgerunderskrifter. Både for de repræsenterede partier og for administrationen, som skal kontrollere listernes rigtighed, betyder det en lettelse såvel tidsmæssigt som økonomisk. Igen et bevis på regeringens vilje til at afskaffe alt overflødigt bureaukrati.

Det havde været ønskeligt, om man til valget i 1984 havde haft en ensartet valgmode inden for Fællesskabet, men bestemmelserne

derom synes ikke at kunne færdiggøres, så de kan få virkning til det førstkommende valg. Ministeren gør opmærksom på, at det er en af de medvirkende årsager til den sene fremsættelse af lovforslaget. Dette skal dog ikke afholde os fra at give forslaget en både hurtig og velvillig behandling i udvalget.

En enkelt bekymring vil jeg dog gerne give udtryk for, nemlig, som også den tidligere ordfører gav udtryk for, valgdatoerne. Normalt afholder vi valg i Danmark på tirsdage i modsætning til de fleste EF-lande, der holder valg om søndagen. De foreløbig fastlagte datoer er fra torsdag den 17. til og med søndag den 20. maj 1984. Jeg vil gerne spørge indenrigsministeren, om man fra dansk side har været opmærksom på, at fredag den 18. maj er store bededag i Danmark – en helligdag, som ikke kendes i de øvrige EF-lande. Af erfaring ved vi, at mange familier bruger disse dage som en kærkommen lejlighed til en ekstra ferie, og det kunne tænkes at blive årsag til en mindre valgdeltagelse end ønskeligt, hvilket vi som EF-tilhængere ikke synes er noget godt.

Vi anbefaler for øvrigt forslaget til en velvillig behandling.

Povl Brøndsted (V):

Det er da ganske naturligt, at vi efter at have prøvet én gang at have direkte valg til Europa-Parlamentet har gjort nogle erfaringer om, hvordan et sådant valg kan eller skal foregå, og det er også naturligt, at vi benytter lejligheden til at ajourføre de regler, som gjaldt sidste gang.

Det er da rimeligt, at vi lader de partier, der er repræsenteret i folkettingen, og det parti eller den partilignende gruppe, der er repræsenteret i EF-Parlamentet, få samme vilkår. Det ser vi på med tilfredshed som en rimelighed.

Det er også godt, når vi har i erindring dramatikken omkring stemmeoptællingen, da vi havde vort EF-valg første gang, ligesom at få det afdramatiseret lidt og få en mere fleksibel stemmeoptælling – og får det så hurtigt som muligt efter selve stemmeafgivelsen. Det er der vist noget ret psykologisk i. Det er selvfølgelig rimeligt, at man i EF-Parlamentet debatterer og har aktstykker om valgformer til Europa-Parlamentsvalg, men jeg synes for så vidt, at det er naturligt, at vi har vore

[Povl Brøndsted]

hjemlige regler, helt uanset om man er forsinket i arbejdet i EF-Parlamentet.

Der er nok ting, som vil komme til at præge også debatten herhjemme på baggrund af det ufærdige arbejde i EF-Parlamentet. Det er hele spørgsmålet om medlemmernes situation i forbindelse med orlov i det hele taget. Det kan være sygeorlov, det kan være arbejdsmæssige orlovssituationer. Vi har det jo i dag sådan, at et EF-Parlamentsmedlem ikke kan få orlov. Er det sygdom, så må stolen stå tom. Er det af andre årsager, man ønsker at udtræde, kan man ikke træde ind i sin plads igen, da den er blevet besat af den efter valg-reglerne første stedfortræder. Der er mange, der mener, at det var rimeligt at få en orlovsordning med. Vi har fra venstres side ikke fundet det rimeligt og naturligt, at vi har blandet os i den diskussion, så længe der ikke lyder nogen toner og signaler fra EF-Parlamentet selv.

Vi er positive over for at få dette arbejde gjort færdigt fra venstres side, og der skal ikke stilles de forfærdelig mange spørgsmål, før vi kan gå videre til en andenbehandling. Ministeren kan regne med vor støtte.

Holger K. Nielsen (SF):

SF er modstander af EF, og vi er også modstandere af det direkte valg til EF-Parlamentet. Vi stemte imod det i sin tid, og vi mener for så vidt, at vi har haft helt ret i den skepsis, vi har givet udtryk for. Parlamentet har efter det direkte valg i endnu højere grad end tidligere udviklet sig til en pestilens for samarbejdet. Det har konstant forsøgt at udvide sin magt, er hele tiden årsag til konflikter, forsøger at inddrage nye områder i EF-samarbejdet og er for os måske det mest klare eksempel på, at EF ikke er noget for Danmark. Derfor beklager vi for så vidt, at vi skal behandle et forslag som dette. Vi ville have foretrukket, om det slet ikke var nødvendigt.

Men siden vi nu er der, og siden vi har fået det direkte valg, så skal vi forholde os til, hvordan vi vælger mandaterne til EF-Parlamentet, og derfor hilser vi da velkommen, at forslaget her er kommet. Vi havde tidligere en behandling af et beslutningsforslag fra fremskridtspartiet, som gik på, at Folkebevægelsen mod EF skal have lov til at stille op uden at skulle samle underskrifter, og vi får

nu dette forslag som følge af nogle tekniske mangler i det pågældende fremskridtsforslag. Vi støtter naturligvis, at Folkebevægelsen skal kunne stille op uden at skulle ud at samle de mange tusinde underskrifter, men vi kunne ønske os, at man kunne gøre den samme regel gældende for partier, der er opstillingsberettigede til folketinget. Det vil sige, at partier, der har indsamlet de vistnok i øjeblikket ca. 18.000 underskrifter til et folketingsvalg, uden videre også skal kunne stille op til EF-Parlamentet. Vi ville finde en sådan regel rimelig.

Der er gjort nogle bemærkninger til valgdatoen, og jeg ved ikke, om den socialdemokratiske ordførers bemærkninger er udtryk for, at man nu vil finde endnu et område, hvor man kan sætte lus i skindpelsen vedrørende EF-politikken. Det skulle da glæde mig, om det var det. Jeg kan helt støtte de bemærkninger og vil også godt høre ministerens kommentarer til den pågældende valgdato, som jo er ret generende i forhold til danske helligdage. Hvad der er mere interessant, er, om regeringen er villig til at tage en konflikt med EF, for så vidt det bliver umuligt at få EF-Kommissionen og de andre EF-lande til at acceptere et dansk forbehold i relation til valgdatoen.

Som sagt, vi er positivt indstillet over for lovforslaget, idet vi dog ønsker, at også partier, der er opstillingsberettigede til folketinget, skal kunne stille op uden videre.

Knud Lind (FP):

Indledningsvis kan jeg sige, at fremskridtspartiet modsat den tidligere ordfører er hundrede procent tilhænger af EF.

Indenrigsministeren har ikke været forvænt med den store medvind i forbindelse med de forslag, ministeren har lagt frem. Enkelte af ministerens forslag er afgået ved døden, stille sovet hen, som f.eks. forslaget om receptafgift, hvor kun de allernærmeste var til stede ved bisættelsen. Men med dette lovforslag vil det nok gå lidt anderledes.

Indledningsvis vil jeg sige til indenrigsministeren, at vi er tilfredse fra fremskridtspartiets side. Hvis ophavsretten havde været gældende, så havde regeringens lovforslag formentlig været betegnet som det rene plagiat, men alligevel, vores gode tanker har altså båret frugt, og nu er ministeren kommet med

[Knud Lind]

et lovforslag. Man var ikke i stand til at vedtage fremskridtspartiets forslag, og tankerne er så ført over i det nye forslag fra ministeren – til dels. Så må vi håbe, at de kommer igennem dér. Fremskridtspartiet fremsatte jo den 12. januar 1983 sit lovforslag. Der var visse indvendinger imod det.

Vedrørende selve lovforslaget har jeg et enkelt spørgsmål til ministeren om § 7 b, der taler om et antal vælgere, der mindst svarer til 2 pct. af samtlige ved det sidst afholdte folketingsvalg afgivne gyldige stemmer. Her kunne man måske nok have sagt ved det sidst afholdte EF-valg i stedet for. Det kunne have en vis betydning, idet der blev afgivet færre stemmer ved valget til EF-Parlamentet end til folketingsvalget. Da vi nu har haft et EF-valg, så kunne man egentlig godt have taget det i stedet for. Men jeg er sikker på, ministeren nok har en begrundelse for sit forslag.

Vi vil i øvrigt støtte lovforslaget.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Til hr. Knud Lind vedrørende 2 pct. af de sidst afgivne stemmer ved det sidste Parlamentsvalg. Det mener jeg ville være en dårlig idé, for så skulle man rette ind hele tiden. Det synes jeg ikke man skal.

Jeg mener, at lovforslaget er blevet et godt stykke værktøj til næste EF-valg, og det vil jeg gerne rose ministeren for. Det er blevet til på baggrund af betænkning nr. 903, som blev afgivet i 1980, og det er et stort stykke arbejde og et godt stykke arbejde, der ligger bagved, idet man hermed ønsker at tilpasse bestemmelserne til lovændringen af 30. april 1980 vedrørende valg til vores eget parlament. Derfor mener jeg også, det skal være således, at det bliver 2 pct. af de stemmer, der er afgivet ved sidste folketingsvalg.

Ud over nogle redaktionelle ændringer ønsker man ændringer med hensyn til kandidatlisterne og godkendelse af underskriftsformularer, og reglerne om stemmeoptælling gøres også mere fleksible, hvad vi hilser med glæde.

Vi er ikke enige med SF, når det mener, det skal være partier, som ikke er repræsenteret i folketinget, men som har samlet underskrifter før. Vi mener, det skal være partier, som enten er repræsenteret i EF eller er repræsenteret i folketinget.

Vi vil meget gerne have, at dette lovforslag kan komme hurtigt igennem, så det kan træde i kraft til den dato, man har forudsat, for der er jo ikke så længe til næste gang, vi skal have valg.

Aase Olesen (RV):

Også det radikale venstre er modstander af direkte valg til Europa-Parlamentet, men det betyder ikke, at vi ikke skal have en valglov, når nu et flertal herinde har vedtaget det.

Vi kan være enige i ministerens forslag om, at de, der allerede er valgt, de lister og partier, der allerede er repræsenteret i Europa-Parlamentet, naturligvis uden videre kan stille op. Det stillede vi faktisk også forslag om i 1977, men da måtte vi konstatere, at det mente et flertal herinde i folketinget ikke. Det kan nok undre, at man er kommet på bedre tanker i dag. Men vi kan da glæde os over det.

Vi kan ikke se nogen grund til, at der skal gælde andre regler for at være opstillingsberettiget til Europa-Parlamentet end til folketinget. Jeg vil godt høre, hvad ministerens begrundelse egentlig er for, at der skal være den forskel. I forvejen er de partier, der ikke er repræsenteret herinde, jo særdeles handicappede. De skal ustandselig holde sig å jour med deres underskriftsindsamling. Er der nogen som helst grund til at pålægge dem yderligere byrder ved at skulle indsamle et voldsomt meget større antal stemmer end det, de skal samle for at opstille til folketinget? De har egentlig nok af andet at tage sig til. Der kan kun være den grund, at man ønsker at holde små partier væk fra medierne, for det kan ikke for alvor betyde, at man ønsker at holde dem væk fra Europa-Parlamentet. Det sørger deres størrelse såmænd i sig selv for. Det kan alene være et ønske om at hindre mindretallene i at komme til orde.

Det synes jeg egentlig er sørgeligt, al den stund man i forvejen har en diskrimination, nemlig med hensyn til de pengebeløb, der stilles til rådighed for valgkampen. Vi ved, at det kun er partier og lister, der er repræsenteret i Europa-Parlamentet, der får penge, medens partier, der ikke har nogen repræsentation i Europa-Parlamentet eller kun har det her i folketinget, ikke får del i disse midler. Vi synes i virkeligheden, at det er en dobbelt

[Aase Olesen]

diskrimination af de partier, som for øjeblikket er ude af folketinget. Derfor er vi ikke enige i de bestemmelser. Også det stillede det radikale venstre et forslag om i sin tid. Formentlig for at kunne indgå et kompromis havde vi et ændringsforslag om, om man skulle gå ned på 40.000, men vores principielle holdning er altså, at der ikke bør være forskel på den ret, man har til at være opstillingsberettiget her til folketinget og til Europa-Parlamentet.

Wilhelm (VS):

Vi har den samme holdning til det direkte valg til Europa-Parlamentet som SF og de radikale, men ligesom for de partiers vedkommende gælder det, at vi selvfølgelig ikke af den grund vil afskæres fra at have medindflydelse på, hvordan opstillingskriterierne bliver.

Det rigtige i dette forslag er, at man fritager Folkebevægelsen for den omfattende underskriftsindsamling. Det ville være plat urimeligt andet, naturligvis.

Når fremskridtspartiets forslag, som hr. Knud Lind nævner, ikke kunne vedtages, var det ikke, fordi det var fremskridtspartiets forslag, men fordi det ud over denne rigtige ting indeholdt den forkerte ting, at folketingspartier til gengæld skulle til at samle de ca. 80.000 underskrifter. Det gør ministerens forslag altså ikke.

Jeg vil dog sige, som jeg også sagde den 1. februar, da vi behandlede fremskridtspartiets forslag – da var jeg den eneste, der sagde det, men i dag har vi hørt det samme fra SF og fra de radikale – at vi mener, der bør være det samme opstillingskriterium, som gælder til folketingsvalg. Jeg synes, urimeligheden kommer i søgelyset, når man her ser, at det faktisk bliver mindst lige så dyrt, om jeg så må sige, i underskrifter at få lov til at deltage i et valg, nemlig Europa-Parlamentsvalget, som det er at få mandater, altså faktisk overskride spærregrensen, til et folketingsvalg. Det er det samme kriterium. Jeg er ikke helt sikker på, at man ikke kan have situationer, hvor man kommer lidt billigere ind i folketinget end det, der er underskriftskravet. Vi er altså tilhængere af, at man bruger den almindelige regel med at samle det antal underskrifter, som et mandat ved sidste folketingsvalg kostede, og efter de sonderinger, vi

havde umiddelbart efter forhandlingen den 1. februar, undrer det mig, om der ikke skulle være tilslutning til det. Jeg havde forstået, at socialdemokratiet var positivt over for en sådan idé, og jeg håber da, at man simpelt hen her ved første behandling bare har glemt at forholde sig til det, men at man ellers er enig i, at partier, der har indsamlet underskrifter og er opstillingsberettigede til folketingsvalg, også må have mulighed for at deltage i de valg, der her er tale om.

Jeg håber, det kan lade sig gøre, men hvis man skal ind på andre tanker, som hr. Knud Lind var inde på, kunne det være nok så logisk at stille betingelse om 2 pct. af de afgivne stemmer ved sidste EF-Parlamentsvalg, som er mindre end det, der – hidtil i hvert fald – har været afgivet ved folketingsvalg.

CDs ordfører, fru Yvonne Herløv Andersen, havde den indvending, at så skulle man jo skifte tallet hele tiden. Det er simpelt hen forkert, for man skal da skifte endnu hyppigere, hvis det er folketingsmandatprisen, der er kriteriet. Så kan man komme ud for, at man samler de underskrifter inden for en EF-valgperiode, og året efter eller to år efter viser det sig, at de er utilstrækkelige, for nu er der kommet et nyt folketingsvalg, der havde en lidt højere valgdeltagelse, eller måske er fødselstallet endelig kommet op osv., så nu er kravet lidt højere. Der vil altså være endnu større ændring i det talkriterium, man opstiller, hvis vi benytter 2 pct. ud fra folketingsvalgdeltagelsen, end hvis vi benyttede de 2 pct. ud fra EF-valgdeltagelsen. Kan vi ikke komme igennem med andet, så synes jeg, det var et konstruktivt forslag, hr. Knud Lind nævnte.

Men jeg håber, at vi kan komme igennem – om ikke andet så med socialdemokratiets bistand – med den mere regelrette tanke, at opstillingskriterierne skal være ens for folketingsvalg og EF-Parlamentsvalg.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Jeg har været glad for de ordførere, som har set dette som udtryk for regeringens ønske om en forenkling. Det er der jo i virkeligheden tale om.

Vi har allerede, som det også er blevet sagt her for et lille stykke tid siden, drøftet et af de spørgsmål, som er dette lovforslags hovedspørgsmål af politisk karakter, nemlig at

[Indenrigsministeren]

ikke blot de i folketinget repræsenterede partier, men altså også de i Europa-Parlamentet repræsenterede ikke behøver at gå og samle underskrifter. Det betyder altså, at Folkebevægelsen mod EF ikke mere skal ud at samle disse underskrifter. Hermed imødekommer lovforslaget de intentioner, som vi har drøftet her tidligere i januar måned, og som også var hovedintentionerne bag det forslag, som fremskridtspartiet stillede på det tidspunkt.

Når hr. Knud Lind siger, at der er tale om plagiater, så vil jeg nu alligevel tillade mig at protestere. Hr. Knud Lind ved godt, at jeg i forbindelse med fremskridtspartiets lovforslag sagde, at det havde nogle problemer i sig, og desuden sagde jeg, at regeringen påtænkte et sådant lovforslag. Når vi ventede med at komme med det, så var det ganske enkelt, fordi vi afventede, om der blev en eller anden form for fælles valgmode til Europa-Parlamentet. Det skulle vi naturligvis have med i lovgivningen.

Til fru Aase Olesen kan jeg nøjes med at sige, at det er da rart at se, at vi nu kan blive enige om, at det er en god idé at lave loven på denne måde.

Lovforslaget indeholder desuden nogle i hovedsagen tekniske ændringer, som jo er, som det også er blevet sagt, baseret på erfaringer fra det sidste valg. Hovedtanken bag lovforslaget har netop været at sidestille de regler, der gælder, med folketingsvalgloven, som blev ændret den 30. april 1980.

Hr. Povl Brøndsted nævnte stedfortræderproblemet. Vi ved, at nogle partier har udtrykt ønske om, at de tanker, som hr. Povl Brøndsted gav udtryk for, kunne aftegnes sig i lovforslaget. Jeg har faktisk arbejdet ganske meget med at se, hvordan vi kunne imødekomme disse ønsker fra forskellige partier, men det har ikke været muligt, fordi der ikke i Europa-Parlamentet selv er nogen bestemmelser, der forudsiger orlov og anvendelse af midlertidig stedfortræder, sådan som man altså kunne ønske fra dansk side. Derfor er det rigtigt, som hr. Povl Brøndsted sagde, at hvis dette spørgsmål skal løses, må det indgå i de drøftelser, der føres i EF om valgreglerne. Vi kan ikke på nuværende tidspunkt komme længere med dette spørgsmål.

Så var der de spørgsmål, der blev stillet med hensyn til datoen, og jeg er enig i, at den 17. maj 1984 ikke er nogen heldig dato, fordi vi ved, at da vil folk formentlig hellere

ligge og slikke solskin – det må vi i hvert fald håbe – end at gå til valgurnerne, og det er nok ikke så forfærdelig hensigtsmæssigt. Derfor bliver vi altså nødt til at finde en anden dato. Det er rent faktisk sådan, at man i EF har besluttet sig for denne 17. maj 1984, og det gør, at EF skal drøfte spørgsmålet igen den 21.-22. marts 1983. Da vil indvendingerne herfra blive fremsat, og man vil inden da – jeg har talt med præsidiet i dag – indkalde partiernes formænd til en drøftelse af, hvilken dag der vil være den rigtige.

Perioden torsdag til søndag er efter EF-reglerne fastlagt én gang for alle, så spørgsmålet om, hvorvidt vi kunne bruge tirsdagen, som vi plejer, kan jeg godt forstå, men det kan altså ikke lade sig gøre. Vi skal altså bruge dagene torsdag til søndag. Det ville bare være rart, hvis det var en anden end den 17. maj. Det må vi se om vi kan finde en løsning på.

Hr. Holger K. Nielsen spurgte, om man er indstillet på fra dansk side at tage en konflikt på det. Det håber jeg sandelig ikke bliver nødvendigt. For det første skal valget afholdes, og for det andet går jeg ud fra, at vi kan blive enige om at tage drøftelserne, før vi overvejer at gå ind i konflikt.

Så var der spørgsmål fra flere om 2 pct.s reglen. Der er forskellige synspunkter i folketinget med hensyn til, hvor høj denne procent skal være. Når jeg har fastholdt de to procent, er det ud fra en betragtning midt imellem de synspunkter. Jeg har ment, det måtte være rigtigt at fastholde de to procent, som er det, der berettiger til at få plads i folketinget. Vi ønskede netop at sidestille dette forslag med folketingsvalgloven, og så måtte det være rigtigt at gøre det på den facon, fordi det dengang også var udtryk for et kompromis.

Jeg tror, jeg har været alle tingene igennem. Jeg vil takke for, at man fra ordførernes side sagde, at man ville behandle dette lovforslag meget hurtigt. Det ville være vældig dejligt, det ville i hvert tilfælde være rart for de mennesker, som så bliver fri for at samle underskrifter. Derfor var jeg glad for det tilsagn.

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg er selvfølgelig enig med ministeren i, at man ikke skal tage sorgerne på forskud.

[Holger K. Nielsen]

Jeg er glad for, at ministeren er enig i, at det er u hensigtsmæssigt, at der bliver holdt valg på dage, der bliver betragtet som danske helligdage, og hvor vi kan forvente, at – som ministeren sagde det – almindelige danskere slikker solskin, for så vidt Vorherre vil være med os.

Derfor vil jeg spørge, om de betragtninger, der blev gjort fra ministerens side, betyder, at vi kan have sikkerhed for, at der rent faktisk bliver holdt valg på dage, som ikke falder sammen med det, man kan betragte som danske helligdage, det vil sige, om ministeren kan garantere, at der bliver chance for stor valgdeltagelse, altså at folk ikke skal tage hjem fra sommerhusene for at deltage i de direkte valg.

Wilhelm (VS):

Jeg vil gerne takke ministeren for begrundelsen for 2 pct.s reglen, men også tilføje, at jeg synes, den er helt vilkårlig. Jeg mener, der er en afgørende forskel på et opstillingskriterium og et repræsentationskriterium, og den 2 pct.s regel, man overtager fra folketingsvalgloven, er repræsentationsreglen, nemlig at man faktisk får mandater, hvis man har de 2 pct., mens opstillingskriteriet er noget andet. Nu tager man så den 2 pct.s regel og gør til et opstillingskriterium ved EF-valget, og det synes jeg ikke der er nogen logik i. Lad os bare konstatere det, for så er banen forhåbentlig åben for diskussioner af andre muligheder.

Jeg vil sige med det samme, at jeg forlanger ikke en eller anden logisk løsning, for jeg vil nødig have et opstillingskriterium til EF-valget, der skal gå ud på, at man skal samle det antal stemmer, som sidste mandat kostede. Det er alt for dyrt, det er vi helt klar over, så vi spørger ikke efter logiske løsninger, vi spørger efter rimelighed.

Det er altså sådan, at partierne i forvejen skal samle underskrifter til et folketingsvalg, og så er det enklest og rimeligst, at de samme underskrifter gælder til et EF-valg. Dette, at der er færre mandater til rådighed ved EF-valget, og at mandaterne derfor er meget dyre, og at små partier kan risikere stemmepild, det er jo ordnet ved, at vi lykkeligvis ved den slags afstemninger har mulighederne for valgforbund, og vi ved, at disse muligheder for valgforbund bliver benyttet; det er de

i hvert fald blevet hidtil. Så det er simpelt hen forenklings- eller med regeringens modeord rationaliserings- og forenklingssynspunkter og så rimelighedsbetragtninger, der gør, at jeg i hvert fald synes, vi skal væk fra den 2 pct.s regel, der er overtaget fra noget ganske andet, og over til en enkel betragtning om, at de samme underskrifter gælder ved begge typer af valg.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Jeg synes, man skal drøfte 2 pct.s reglen i udvalget, for der er en lang historie, som gør, at vi har valgt at tage netop den 2 pct.s regel.

Hr. Holger K. Nielsen spurgte, om jeg kunne garantere for datoen. Nej, det kan jeg ikke. Jeg ville ønske, jeg kunne garantere, at det blev solskin, men de garantier kan jeg ikke give, og jeg kan heller ikke give garanti for datoen. Jeg står med nogle forslag til datoer, som vi kan forhandle dernede, og som vi vil snakke med partiernes formænd om, men de ligger desværre alle sammen i maj måned 1983, og det er ikke så forfærdelig smart. Men det er det, vi kan byde på. Vi har den 10. og 13. maj, som ikke giver store problemer, og den 24. og 27. maj, for at nævne nogle eksempler. Jeg er selv ikke så forfærdelig glad for, hvis vi nærmer os juni måned for meget, for så er vi inde i problemet igen.

Lad os nu snakke om det, så finder vi nok en løsning på det.

Aase Olesen (RV):

Jeg hørte med beklagelse, at indenrigsministeren har overtaget sin forgængers vane: der kom et spørgsmål, som ministeren ikke rigtig kunne lide, og så sagde hun: det må vi henvise til udvalget.

Det kan godt være, det er de skiftende indenrigsministres dybe rødder i det kommunale demokrati, der gør, at de siger sådan, for det er vistnok en almindelig måde at køre en kommune på, hvad enten man er borgmester, eller hvad man er: lad os diskutere det i udvalget, og lad os bruge byrådsmøderne til nogle hurtige beslutninger.

Jeg er nødt til at gøre opmærksom på, at i folketinget diskuterer vi tingene åbent her i salen, og i udvalgene foretager man de tekniske opklaringer. Derfor vil jeg gerne bede om ministerens politiske holdning til spørgsmålet: kan vi diskutere 2 pct.s reglen, eller

[Aase Olesen]

kan vi ikke? Vi kan sagtens finde ud af det med teknikken i udvalget, men det ville være vejledende for vores arbejde, om vi vidste, om ministeren egentlig er til at tale med på dette punkt.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Fru Aase Olesen ved godt, hvad der er baggrunden for, at jeg svarede, som jeg gjorde, nemlig den, at der har været forskellige politiske holdninger til dette med 2 pct.s reglen, og at grunden til, at regeringen fremsætter lovforslaget med de 2 pct., ganske enkelt er, at der er ganske vide synspunkter på sagen. Bl.a. mit eget parti mener, at 2 pct. er i underkanten. Det har været drøftet i folketinget tidligere, og derfor mente jeg, at 2 pct. var rigtigst, fordi jeg vidste, at 2 pct.s reglen, om jeg så må sige, var udtryk for et kompromis, sidste gang den blev fastsat, og jeg syntes, at den diskussion behøvede vi ikke at tage op en gang til. Når jeg så alligevel – på trods af at jeg synes, at 2 pct.s reglen er et rimeligt grundlag at lave et lovforslag på – siger, at jeg synes, at de synspunkter, man har, og som man har givet udtryk for her i salen, kan drøftes i udvalget, så er grunden naturligvis, at hvis der dér kommer nogle argumenter, som kan rykke ved den argumentation, regeringen har ført her for disse 2 pct., så vil vi være villige til at drøfte det. Mere synes jeg ikke rigtig jeg kan strække mig til. Men min politiske holdning er de 2 pct.

Fjerde næstformand (Arentoft):

Jeg vil på foranledning af de sidste to indlæg henlede opmærksomheden på forretningsordenens § 11, der siger, at ved første behandling drøftes lovforslaget ud fra principielle synspunkter uden nærmere gennemgang af enkeltheder.

(Kort bemærkning).

Aase Olesen RV):

2 pct.s reglen må være et meget principielt og væsentligt spørgsmål, så jeg kan slet ikke forstå formandens bemærkning.

Jeg vil gerne spørge igen, for jeg spurgte faktisk ministeren: hvad var begrundelsen for de 2 pct.? For der er vel ingen, der tror, at de små partier, vi taler om her, får nogen repræsentation i Europa-Parlamentet! Er må-

let ikke alene at holde dem væk fra medierne ved en valgkamp forud for Europa-Parlamentsvalget?

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Arentoft):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 60:

Forslag til folketingsbeslutning om bevarelse af fysiurgisk hospital i Hornbæk.

Af Halvgaard (FP) m.fl.

Fremsat (8/2 83).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Fjerde næstformand (Arentoft):

Indenrigsministeren. Undskyld, undervisningsministeren. Der står indenrigsministeren.

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Kært barn har mange navne.

Indledningsvis vil jeg gerne nævne, at folketinget i 1980 ved lov vedtog, at staten skulle overtage fysiurgisk hospital i Hornbæk og Finseninstitutet. De to hospitaler er herefter ved kongelig resolution blevet lagt sammen med rigshospitalet med virkning fra henholdsvis 1. januar 1980 og 1. januar 1981.

Der blev samtidig i 1980 vedtaget en ny lov om rigshospitalets styrelse. Det fremgår af bemærkningerne til denne lov, at undervisningsministeriet skal foretage en nærmere vurdering af de økonomiske og tidsmæssige forhold ved løsningen af de bygningsmæssige